

IZHAJA VSASI DAN.

Na nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 avd., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Korčuli, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Oglašati se računajo na milimetre v širokosti ene
stotine. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 stot.
milimetrov, smrtne, zahvale, poselavne, oglase denarnih zavodov
po 20 st. mzm. Za oglašanje v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljnja vrsta K 2. Mali oglašaji po 3 stot. beseda, najmanj pa
60 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne osira.
Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 6-20, pol leta 2-00
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilišni račun št. 841-652.
Telefon šte. 1187

Narodna delav. organizacija

vabi vse člane na

izredni občni zbor

ki se bo vršil prihodnjo nedeljo

dne 29. marca 1908

v dvorani „Nar. Doma“

ob 10. uri predpoludne.

DNEVNI RED:

1. Predlog odbora glede spremembe pravil v smislu sklepa ustavovnega shoda.
2. Slučajnosti.

ODBOR.

BRZOJAVNE VESTI.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 26. Na današnjih občinskih vo-
litvah iz II. volilnega razreda v prvem okraju
je bil izvoljen krščansko-socialni kandidat.
Istotako so na volitvah v okrajne zastope ni-
8 okrajev zmagali krščanski socialci.

Cesarjevo zdravje.

DUNAJ 26. Cesarjevo zdravje je zelo
dobro, lahko prebavljanje je popolnoma izgi-
nilo. Ob ugodnem vremenu pojde cesar zopet
na izprehod na plano.

Enketa o kontingentu žganja.

DUNAJ 26. Danes se je pričela enketa
o kontingentu žganja. Finančni minister je
izjavil, da povzra davek na žganje za 50 stot.
pri litru čistega alkohola. Skoraj vsi govorniki
so se izrekli zato, da se sedanji kontin-
gent 1,017,000 hl ohrani tudi za bodoče.

Brošura Wahrmondova pred sodi-
ščem.

DUNAJ 26. Pred tiskovnim senatom de-
žeinega sodišča se je danes vršila razprava
vsled ugovora profesorja Wahrmonda proti
konfiskaciji. Sodišče je konfiskacijo v trehlu-
čjih razveljavilo, v dveh drugih pa potrdilo.

Rakodczy zaprisežen kakor predsed-
nik stola sedmorice.

DUNAJ 26. Cesar je danes zaprisegel
bivšega hrvatskega bana Aleksandra pl. Ra-
kodczyja kakor novega predsednika stola sed-
morice. Potem je bil zaprisežen novo imeno-
vani reformirani škof erdeljski Bela Kenessey.
Potem sta bila oba sprejeta v posebni avdienci.

Sestanek nemškega cesarja in itali-
janskega kralja v Benetkah.

BENETKE 26. Nebo je oblačno. Danes
okolu 8 ure zjutraj se je kralj Viktor Ema-
nuel odpravil v gondoli na izprehod ter se
povrnil v kraljevo palačo okolu 9 ure.

BENETKE 26. Ob 10. uri predpoludne
se je kralj Viktor Emanuel podal z ministrom
za unanje stvari Tittinijem na jahto Hohen-
zollern po cesarja. Oba vladarja sta potem v
spremlju ministra za unanje stvari Tittinij-
nija poslanika barona Jenischea in kneza
Fürstenberga obiskala Correrjevo zbirko.

BENETKE 26. Nemška cesarska dvojica
je popoldne na jahti „Hohenzollern“ prire-
dila beneškim damam čaj, navzoč je bil tudi

italijanski kralj. Po čaju se je italijanski kralj
pristopno poslovil od cesarske dvojice ter ob
6 uri 30 min. odpotoval s Tittinijem v Rim.

Grška.

DUNAJ 26. Grška vlada je naročila pri
Hirttenberški tovarni patron 30 milijonov
patronov.

Iz Črnogore.

CETINJE 26. Oficijozno glasilo „Glas
Crnogorca“ demantuje vest, ki se je potom
bruselskega lista „Petit Bleu“ razširila med
svet, češ, da je bilo povodom zadnjega obiš-
ka prestolonaslednika Danila na Dunaju skle-
njena med Črnogoro in Avstro-Ogrsko tajna
pogodba.

Prestolonaslednik v Opatiji.

OPATIJA 26. Semkaj sta dospela pre-
stolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand in
soproga knežinja Hohenberg. Nastanila sta
se v Palace-hotela. Na kolodvoru v Matuljah
ju je pozdravil okrajni glavar voloski baron
Schmid Zaberow.

Trgovinska pogodba pred srbsko
skupščino.

BELIGRAD 26. Vlada je predložila
zbornici zakonski predlog glede trgovinske
pogodbe, sklenjene med Avstro-Ogrsko in Sr-
bijo. Predloga je bila izročena finančnemu
odseku. Državni svet je priporočil, naj skup-
ščina predlog vsprejme.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 26. Zbornica je nada-
ljerala specialno debato o reviziji poslovnika.
Najprej je razpravljala prvo točko predloge.
Poslanci neodvisne stranke, neodvisne leve
in Romuni so uveljavili več dodatnih predlogov.

Ko je posl. Farkashazy (neodvisna levi-
ca) obrazloževal svoj sklepni predlog, po kate-
tem naj bi bile izvzete od nujnosti vse voja-
ške stvari ter vse gospodarske stvari, ki so
skupne za Avstrijo, mu je predsednik odvzel
besedo, češ, da ni ta predlog sedaj umesten,
ker se sedaj razpravlja o 1. točki predloga
Nagyjevca. (Velik hrup.) Vnela se je daljša
debata glede poslovnika.

Več poslancev je očitalo predsedniku, da
krši poslovnik.

Posl. Lengyel je izjavil, da se bodo raz-
prave v zbornici vršile povsem na drug način,
ako se ne ugodni željam njegove stranke. Mi-
nister za notranje stvari grof Andrássy je iz-
javil, da naj bodo predgovornik in njegovi
pristaši prepričani, da se večina nikakor ne
boji njihovega zaganja z nasiljem in teroriz-
mom in da se na vsak način uveljavilja ve-
čine.

Predsednik Justh se je zavaroval proti
očitanju, češ, da zlorablja svojo oblast. Pred-
sednik je predlagal, da bodi prihodnja seja
jutri. Predlog je bil vsprejet. Prihodnja seja
jutri.

V dvorani je trajalo še več časa veliko
razburjenje. Med posl. Lengyelom in Szat-
marijem je prišlo do hudega prepira.

Viharji v Zapadni Indiji.

BASSE-TERRE (Gaudeloup) 26. Vihar
je opustošil St. Barthelemy in Saint Martin.
Guverner Ballet je odposlal tjakaj pomoč.

Postreljena eskorta.

CARIGRAD 24. Dne 21. t. m. je bila
neka eskorta, sestojala iz osem vojakov in
dveh orožnikov, ki je spremljala s sejma v
Meiniku (sandšak Sereš) vračajoče se bolgar-
ske kmete, v neki žlebinu uspadena. Vsa

eskorita je bila postreljena. Kmetje so ostali
nepoškodovani.

Angleški kralj v Stokholmu.

STOKHOLM 26. Tukajšnji dvor je pre-
jel vest, da obiščeta dne 26. aprila Stokholm
angleški kralj in kraljica s princesinjo Vik-
torijo.

Maroko.

TANGER 26. (Reuterjev biro) Glasom
vesti iz Rabata maršira proti jugu mehala
2000 ljudi pod poveljstvom Zeenija, brata
Abdul Aziza. Druga mehala, ki jo podpira
ugledni rod Šauda, maršira počasi proti Fezu.
Nadalje javljajo, da nima Mulej Hafid ni de-
narja, ni orožja, ni municije, da se vrača v maršu
proti Marakešu in da dan na dan dezertirajo
vojaki iz njegove mehale.

Dogodki na Ruskem.

Eksplozija.

PARIZ 26. Pri gradnji železnice iz Cha-
mounixa na švicarsko mejo sta bila včeraj dva
delavca vsled eksplozije dinamične patrone
ubita. Tretji delavec je bil težko ranjen.

Vojak ustrelil dva častnika.

LINFEROPOL 26. (Petr. trg. ag.) V
Livadiji je danes neki vojak 26. polka strel-
cev na vežbališču ustrelil dva častnika. Bata-
ljon je generalnega guvernerja nujno prosil,
naj da krivca takoj ustreliti.

Proračunski odsek avstrijske
poslanske zbornice.

Dunaj 26. — Odsek je nadaljeval raz-
pravo o proračunu naučnega ministerstva. —
Posl. Šramek je najodločnejše zagovarjal usta-
novitev češkega vseučilišča v Brnu. — Posl.
Klofač je najprej omenil, da se že desetletja
zastavlja na šolskem polju nemške na-
rodnosti. Govornik se je najodločnejše izjavil
za ustanovitev drugega češkega vseučilišča in
sicer na Moravskem, kar ni nikak politikum
marveč kulturna potreba. Ker nimajo brez-
pomembne resolucije nikake vrednosti, je go-
vornik stavil predlog, da proračunski odsek
pooblasti vlado, stori vse priprave, da se
drugo češko vseučilišče zamore otvoriti v
Brnu že početkom šolskega leta 1909/10.

Poslanec Wolf je označil izjave na-
učnega ministra glede afere profesorja Wahr-
monda kakor popolnoma korektne. Glede
drugega češkega vseučilišča je rekel govornik
da bodo Nemci glasovali proti ustanovitvi
drugega češkega vseučilišča; žele pa Čehom,
da se spopolni in razširi njihovo sedanje vse-
učilišče z ozirom na vse zahteve modernega
znanstva. Glede ustanovitve nemškega vseučil-
išča na Moravskem je govornik izjavil, da bi
se z ustanovitvijo češkega vseučilišča bržkone
zmanjšal obisk nemškega vseučilišča v Pragi.
Nemci ne žele tega vseučilišča tudi še iz
drugih razlogov. Ako bodo pa nemški zastop-
niki iz Moravske glasovali za tozadevno re-
solucijo, v tem slučaju jih bodo Nemci iz
Česke p.dpirali. Nato je bila razprava do 3.
ure popoldne prekinjena.

Posl. dr. Sylvester je predlagal resolu-
cijo, da se takoj prične priprave za usta-
novitev nemškega vseučilišča na Moravskem. —
Posl. dr. Žitnik je zahteval ustanovitev
jugoslovanskega vseučilišča oziroma začasne
slovenske pravoslovno fakulteto v Ljubljani.
— Posl. Romanczuk je zahteval ustanovitev
maloruskega vseučilišča v Lvovu. — Posl.
Glabinski je priznal, da imajo različne narod-

še veliko časa. Okrog pogledaš — gozd
se oglašja; zmeraj čakaš; zdajdaj bo za-
šumelo in pride merjasec valjat se. Poslu-
šaš, kako tam mladi orli piskajo, in če se
v vasi petelini kličejo ali gosi. Če gosi
— tedaj je pred polnočjo, kajpak. In vse
to vem jaz. In če kje daleč počti puška,
ti pridejo misli. Premišljuješ: kdo je ustrelil?
Ali je kajak, kakor jaz, prežal na
zver in ali jo je zadel ali samo tako ob-
strelil, in pojde ljuba živalca zdaj po trstju
škoprit ga s svojo krvjo, tako po nepo-
trebnem. Ne trpim tega, ah, ne trpim!
Zakaj je žival ugonobil? Bedak, bedak!
Ali pa si misliš: „Morda je Abrek kakega
neumnega kazaka ubil?“ Vedno ti hodi
tako po glavi.

Tako sem sedel nekoč pri vodi in
videl: zibka je plavala po vrhu. Vsa je
bila cela, samo kraj je bil odlomljen. Ko-
liko misli mi je prišlo tedaj! Čigava je ta
zibka? Gotovo, sem si mislil, so prišli
vaši vrhovi vojaki v aul, pobrali Čečenke,
in otročiča je ubil kakšen vrag, prijel ga
je za nožice in treščil ob vogal. Mar ne
delajo tako? Ah, ljudje nimajo srca!
Takšne misli so mi prišle in hudo mi je
bilo. Mislil sem: zibko so vrgli v vodo in
ženo odgnali, dom zažgali; a džigit je vzel
puško in prišel na našo stran ropat.

(Dalje.)

nosti pravico do lastnih vseučilišč, pod pe-
gojem, da ni proti tem nikakih pomislekov
glede sedeža v političnem in narodnem pe-
gledu. — Prihodnja seja jutri.

Mišika v pasti.

Čenjeni čitatelji! Ste-li kedaj že opazo-
vali mišiko v pasti? Zvabil jo je vonj koščeka
slanine, zašla je v tej omami v nastavljeni
past, naslajala se na dobroti slanine, a ko je
bilo tega naslajanja konec — ni mogla več iz
pasti. Teka vam in leta v kolobaru od odprtine
do odprtine, da bi kje našla izhoda. Ali o joj:
odprtine so povsodi preozke, izhoda ni nikjer;
mišika leta v kolobaru kakor besna vse do-
tlej, dokler ne pridejo ljudje in jo — justifi-
cirajo.

Tako se godi goriški „Gorici“ z nje ne-
srečno klijentino: goriško volilno reformo.
Zvabila jo je v past brezkraina strankarska se-
bičnost: naslajala se je v nadi, da jej volilna
reforma zagotovi večno neomejeno gospodstvo
v deželi. A sedaj se jej godi prav tako, ka-
kor mišiki v pasti: ne more ven! Kakor leta
mišika od odprtine do odprtine, tako se peha
„Gorica“ od protislovja do protislovja, od so-
fisterije do sofisterije, od jedne nelogične kon-
kluzije do druge, od nezgode do nezgode, da
bi se rešila iz pasti, ki je: obtožba radi stor-
jenega in neodpustnega narodnega greha. Kdor
čita v „Gorici“ vse tiste članke, ki naj bi o-
pravičili goriško volilno reformo, ta mora biti
uverjen, da ta reforma ni mogla najti slabe-
jega branitelja! „Gorici“ se godi na tem mu-
kotrpnem delu, kakor človeku, ki je zašel v
močvirje: čim veči so njegovi napori, da bi
se rešil iz blata, tem globlje se pogreza v
blato. Mišika ne more iz pasti, „Gorica“ pa
ne more iz močvirja ponesrečene volilne re-
forme.

Nič drugače in nič boljše se jej ne godi
z dolgovoznim člankom, ki ga je napisala v
številki od 21. t. m.

Že v uvodu se je revica na svojem beganju
nesrečno upodaknila ob — resnico. Natve-
zati hoče nam „paralelovanje“. Ali, ljubčki
dragi: „paralelovanje“ je na vaši strani, mi
pa smo ravno tisti, ki „paralelovanje“ do-
sledno odklanjamo! Visto tisti, ki hočete po-
stavljati paralelo med goriško in istrsko vo-
lilno reformo, a mi smo, ki te vaše poskuse
odklanjamo, ker ni za njih prav nobene re-
alne podlage! Vi ste tisti, ki bi preko take
paralele hoteli rešiti na svojem političnem
ugledu, kar se sploh še rešiti da! Temu se
mi upiramo, ker ne dopuščamo, da bi kdo
svoje politične grehe hotel pokrivati s tem, da
druge priteguje na svoj nivo. Ne dopuščamo
krivice, ki bi bila v tem, da bi se vsavaritelje
istrske volilne reforme stavljalo v eno vrsto
z njimi, ki so zagrešili tisto gorostasnost, ki
jej pravijo goriška volilna reforma. Ne do-
puščamo, da bi hotel kdo reševati sebe s tem,
da istrske rodoljube jednaki sebi in meče
s tem črno senco na njihovo čisto politično
reputacijo.

„Paralelovanje“ je torej, o goriška go-
spoda, na vaši strani, a mi smo tisti, ki od-
klanjamo to „paralelovanje“.

Na gori omenjeni dolgi članek v „Gorici“
ne bomo odgovarjali v vseh podrobnostih.
Ker, ako bi hoteli to storiti, bi morali le po-
navljati, kar smo že opetovano pisali in do-
kazali. In ravno to je značilen moment za
moralno kvalifikacijo tiste goriške politike,
da „Gorica“ po vsem in vltic vsemu nahaja
še toliko drznosti, da trdi, da jej mi nismo
nikdar nič stvarno odgovorili! Kdor tako drzno
taji dejstva, s tem je stvaren razgovor zares
težak.

Nu, na nekatera zavijanja, vračanja, na-
tezanja vsake logike na Prokrustovo postelj,
na drzna podtikanja v zadnjem članku „Go-
rice“, moramo vendar še enkrat reagirati, da se
čisto na kratko „Gorica“ menki gotovo, da se
poslužuje bogve kakih finis, v resnici pa so
to le nerodnosti, ki ovajajo, da tem gospodom
ne nedostaja le, vsake zmožnosti za poštno in
stvarno polemiko, vsakega resnicoljubja, am-
pak tudi vsake narodne samozavesti, vsake
energije, vsake vere v samega sebe, kakoršnja
je potrebna v boju za pravice in za bodočnost
naroda. Ali res ne čutijo gospodje, kako uni-
čujočo sodbo o samih sebi pišejo, ko se v
jednomer sklicujejo na moč Lahov, na dej-
stvo, da imajo Lah večino in da nočejo
dati te večine iz rok? Ča bi se tržaski
in istaki Slovani hoteli postaviti na tako
stališče disperacije in pravega musliman-
skega fatalizma, potem bi bil za nje že davno
tu — začetek konca. Ali Tržačani in Istrani
so pokazali, da so rezani iz drugačnega lesa
in da imajo nekoliko več vere v svojo moč in
vrednost.

„Gorica“ se venomer sklicuje na „pritisk
razmer“. Tega pritiska ne tajimo, marveč
konstatujemo, da je ta pritisk v Trstu in v
Istri še nerazmerno večji nego v Gorici. Ali
naši zastopniki se niso plačili in se ne plašijo

PODLISTEK.

41

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

„Kaj je goljufija?“ je vprašal Olenin.
„No, kar pravijo duhovniki. Pri nas,
očka moj, v Červlenaji, je živel kazaški
major, ki je bil moj prijatelj. Korenjak je
bil, kakor jaz, ravnotak. Ubili so ga v
Čečnji. Ta torej je dejal, da si duhovniki
to vse iz svoje glave izmišljujejo. Če iz-
dahneš, je rekel, zraste trava na grobu, in
to je vse. Starec se je zasmeyal. „Predrzen
človek je bil.“

„Koliko let pa imaš?“ je vprašal
Olenin.

„To ve Bog! Kakih sedemdeset jih
bo. Ko ste imeli vi carico, jaz že nisem
bil več majhen. Pa izračunaj, če bo ve-
liko. Sedemdeset jih bo?“

Bo. A ti si še korenjak.

„No, hvala Bogu, zdrav sem, čisto
zdrav; samo baba, ta čarovnica, me je
ugonobila.“

Da, ona me je tako ugonobila...

Kako to?

„Torej, če človek umrje, zraste trava?“
je ponovil Olenin.

Jeroška očividno ni maral jasno izra-
ziti svoje misli. Pomolčal je nekoliko.

„A ti, kako misliš o tem? Pij!“ je
zaklical in smehljalje porinil predenj kupo.

XV.

„Torej, o čem sem že govoril?“ je na-
daljeval in se domisljal. „A, to je bilo:
kakšen človek sem jaz! Lovca sem; ta-
kega lovca ga ni v vsej Kazaski deželi.
Jaz ti vsako žival, vsakega ptiča najdem
in pokažem, kaj je in kje — vse vem.
Imam tudi pse, in dve puški imam in
mreže in kobilko in jastreba, vse imam,
hvala Bogu. Če si pravi lovec in se ne
bahaš, ti pokažem vse. Takšen človek sem
jaz! Če najdem sled, že jo poznam, žival;
in vem, kje leži in kam hodi pit ali se
valjat. Lopazik“ si naredim in tam sedim
ponoči in prežim. Kaj bi sedel doma! Tu
samo grešiš in se opijaniš. Potem pridejo
še babe in klepetajo, otroci kričé; še nor
postaneš.“

Vse drugače je, če fant korenjak v
mraku odrine, prostorček poiščeš, trstje
potlačiš, sedeš in sediš in čakaš. Vse veš,
kaj se v hosti godi. Na nebo pogledaš —
zvezdice hodijo; ogleduješ jih, vidiš, če je

1) Lopazik se imenuje preža na stebrih ali
na drevesu.

pred tem pritiskom, niti jim ne imponuje dejstvo, da Italijani nočejo dati politične moči iz rok. Pravi in resni politik se ne postavljajo v odvisnost od volje sovražnika, ne uravnava svojega postopanja po tem, kar hoče nasprotnik, ampak po tem, kar je potrebno njim, katerih koristi je dolžan zastopati in braniti! Kako majhne in pritlikave se kažejo goriški gospodje s svojim malodušnim sklicevanjem na moč Italijanov vspricho dejstva, da je v tržaškem deželnem zboru šestorica naših zaprčela boj proti 48 nasprotnikom in — **zmagala!** Kakov narodni zastopnik je to, ki hoče še le čakati, kdaj nasprotnik privoli v kako njegovo zahtevo!

Tudi sklicevanje, češ, da smo te dni mi sami pisali, da od poslancev ni smeti zahtevati čudežev, je — **falsifikacija!** Mi smo v dotičnem poročilu le navedli besede nekega govornika na shodu v Gropadi. Sicer pa priznavamo, da čudežev res ni smeti zahtevati od nikogar in jih ne zahtevamo ne od tržaških in ne od goriških poslancev. Ali „čudež“, ki so ga izvršili v Trstu 6 proti 48, takov „čudež“ bi bili še laglje dosegli v Gorici, kjer je bilo razmerje 10 proti 11. Da umejemo vso razliko, treba uvaževati okolnost, da tržaški slovenski poslanci niso mogli preprečiti sklepčnosti zbornice, radi česar so se morali spustiti v borbo, ki je zahtevala poleg parlamentarne spretnosti tudi velikega osebnega poguma. V goriški zbornici pa so mogli preprečiti sklepčnost, ne da bi trebalo kakega osebnega junaštva. Nič drugega ni trebalo, nego da bi se bili dvignili in zapustili zbornico.

Kakor ne oporekamo istrskim poslancem — ki so se pa istotako morali boriti v veliko neugodnejšem razmerju nego oni v Gorici, namreč 8 proti 21 — ker so vsprejeli reformo, ki ni idealno pravična, tako ne bi oporekali tudi goriškim poslancem, ako bi bili tudi ti dosegli vsaj neko mero zboljšanja, kakor so ga dosegli v Istri.

Mi smo dokazali nepobitnimi dejstvi in naglašajo to te tudi tržaški listi v tej polovici in v banovini, da ima istrska volilna reforma pomen zgodovinske važnosti kakor velikanski korak naprej, toliko glede politične moči v deželnem zboru kolikor glede na velikansko spremembo, ki navstane vsled tega dogovora v vsem javnem življenju naroda.

Mesto da se lovi za zvijačami, zavijanjem in sofistacijami, bi bila „Gorici“ nujna dolžnost, da konkretno in oprto na dokaze navede, v čem so goriški Slovenci na boljsem vsled goriške volilne reforme! Kajti tistih „postranskih poboljškov“ ne moremo pripoznavati kakor zboljšanje položaja goriških Slovencev, ker so ti „poboljški“ prišli še v veliko večji meri v prilog Italijanom, in fscit vsemu je, da se razdelitev politične moči na Goriškem med Italijani in Slovenci ni zboljšala niti za las.

Hic Rhodus, hic salta! Ali „Gorica“ noče nastopiti tega dokaza, ker — ga ne more. Zato odklanjamo vsaki poskus za črtanje paralele med istrsko in goriško volilno reformo kakor nečuvno drzno početje. Da je goriška volilna reforma prinesla le približno toliko zboljšanja, kakor ga je istrska, potem ne bi se godilo „Gorici“ kakor mišiki, ki ne more najti izhoda iz pasti, v katero je zašla, zavedena od svoje — požrešnosti.

Če goriška volilna reforma res ni neugodna za goriške Slovence, potem pa ne umejemo: *kajaj niso dali načrta pravočasno v javno diskusijo, kakor se je zgodilo v Istri in se godi sedaj v Trstu?* Zakaj so upravnihotapili ta načrt v zbornico in ga vsprejeli tako rekoč furtim? Kaj pa še le dejstvo, da so isti gospodje potem sami uvedli protestno akcijo proti svojemu lastnemu delu? Tu je le dvojno možno: ali je dete res ničvredno, ali pa so s tisto protestno akcijo gospodje igrali — komedijo z narodom!

V zaključek pa še — glavno! Največi greh volilne reforme še ni v tem, da ni prinesla nikakega zboljšanja; ampak najusodnejše je to, da je za dogledne čase zaprla pot do zboljšanja! Dokler je bil v veljavi stari volilni red, je bila vedno odprta pot do pravičnejše volilne reforme; sedaj pa je — zaprta. Greh je tem huji, ker za Goriško ni bilo prav nikake sile! „Gorica“ hoče tolažiti s splošno volilno pravico, da pride prej ali slej tudi za deželne zbore. Na to odgovarjamo, da bi bili ob starem volilnem redu istotako lahko čakali na to spremembo.

Naj se suče stvar torej kakor hoče: kar se je zgodilo, se ne da opravičiti niti s sklicevanjem na tržaške in istrske izgleds. Uboga mišika, ki — ne more iz mišnice!

Deželni zbor istrski.

Deželni zbor istrski je imel včeraj popoldne svojo zadnjo sejo. Na dnevnem redu sta bila načrta vlade: o občinskem redu za puljsko občino in o ustanovitvi državne policije v tem mestu.

Načrta sta bila predložena z nekaterimi spremembami, kakor jih je določila deželna zbornica komisija. Oba načrta sta bila vsprejeta enoglasno. Na to je imel deželni glavar dr. Rizzi dolg zaključni govor, v katerem je omenjal doseženo sporazumljenje med obema strankama, katero sporazumljenje dobiva izraza v vsprejetem volilnem načrtu za deželni zbor. Deželni glavar je zahvalil namestniku princu Hohenlohe na izdatni podpori in na njegovem toplem zanimanju za

istrsko deželo. Govoril je še potem namestnik princ Hohenlohe, ki je v italijanskem in hrvaškem jeziku dajal v imenu vlade izraza zadovoljenju na dovršenem sporazumljenju in je poudarjal zasluge ki jih imata na tem volilnem delu večina in izlasti dr. Rizzi, kakor tudi manjšina, posebno pa dr. Laginja. Vlada da bo sedaj, ko sta se oba naroda zjednila za skupno gospodarsko delo, se sveje strani z vneto sodelovala za gmetno in intelektualno povzdigo dežele.

Deželni glavar je na to zaključil zasedanje z živjo klicem na cesarja.

Zaključeno je torej zgodovinsko važno zasedanje tega deželnega zbora, ki pomenja mejnik med minolostjo in prihodnostjo dežele istrske, o čemer smo že toliko govorili. To kratko zadnje poročilo, o delovanju deželnega zbora istrskega v dosednji njega sestavi, toli bogatem na viharjih in veledramatičnih prizorih, pišemo z opravičenim zadovoljenjem. Doba silovitih viharjev je izzvenel v besede pomirjenja, kakor jih še nismo nikdar čuli v tem deželnem zboru. Nikdo njih, ki poznajo istrske boje, ne bi bil še pred kratkim pričakoval take seje. Ne preostaja nam drugega, nego da se pridružimo želji, ki jo je izrazil poslanec Spindič v svojem dolgem govoru, da bi se namreč uresničilo v polni meri uverjenje njih, ki so od naše strani sodelovali na dogovoru, da bo le-ta na korist in na blagoslov našemu narodu v Istri.

Vseučiliščno vprašanje.

„Slovenskemu Narodu“ pišejo iz Prage: „Na sestanku za prireditelj manifestacijskega zborovanja, ki se bo vršilo ob udeležbi vsega praškega slovenskega dijaštva, je slovensko narodno radikalno dijaštvo vzne mirjeno po po časnikarskih vesteh o taktičnih potezih slovenske delegacije sklenilo, da nastopi pri manifestacijskem zborovanju ostro napram resolucijam, ki se hočejo staviti v sporazumljenju slovenskih in romanskih poslancev v proračunskem odseku za nove visokosolske zavode v Avstriji. Predvsem mora obsojati slovensko dijaštvo prazno resolucijo po pravniški fakulteti, ki vlade nikakor ne veže in pomeni zgolj akademično demonstracijo. Obzlučimo, če je s predlagano resolucijo slovenska delegacija opustila edino pravo in naravno zahtevo po celotni slovenski uni verz, po takojšnji aktivaciji pravniške fakultete v Ljubljani in po postavljenem zjamčenju slovenske filozofske fakultete, ki naj se v določenem roku otvori v Ljubljani. Takaj naj bi do otvoritve filozofske fakultete veljali izpiti in rigorozni položeni na zagrebškem vseučilišču. Ogorčeni protestiramo, da je slovenska delegacija opustila tukaj strogo slovensko stališče, ki ne sme in ne more nikdar pripustiti univerze v Trstu. Na sestanku se je tudi poudarjalo, da je nujna potreba, da se končno naši zastopniki energično poprimajo dela in preskrbijo izdatnih ministrskih podpor za slovensko dijaštvo, ki mora še vedno študirati po krivdi vlade na tujih univerzah ter je pri tem izpostavljenjo vsem gmetnim oviram.“

Donatitnili smo to izjavo, ker se v njema stališčem, ki smo je mi že opetovano označili kakor svoje. Opozarjali smo in opozarjamo tudi danes najužnejše na posledice, ki bi jih imelo italijansko vseučilišče v Trstu za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Tu treba odkrito govoriti in ni smeti prikrivati ničesar. Računati je namreč z gotovostjo, da bi dijak i iz Dalmacije, Istre in Trsta, velik del njih s Krasu in Goriške in morda tudi nekaj njih iz Notranjske obiskovalo vseučilišče v Trstu in ne ono v Ljubljani. Slovenskemu vseučilišču v Ljubljani bi bil torej odtegnjen velik del teritorija na našem jugu, na katerega mora reflektirati, ako hoče vspevati! Italijansko vseučilišče v Trstu, ki bi bilo tudi nevaren poitalijancavalni zavod s splošnega narodnega interesa, kolikor radi bodočnosti slovenskega vseučilišča v Ljubljani samega. To vseučilišče bo moglo vspevati le tedaj, ako bo jedino vseučilišče na našem jugu! Jedino stališče, na katero se more postaviti vsa naša javnost, je: slovensko vseučilišče v Ljubljani, italijansko pa na čisto italijanska tla izven Trsta. Vsaka druga rešitev bo le na škodo naši narodni stvari in bodočemu slovenskemu vseučilišču. Če pa bi kljub vsemu in vsemu ne mogli preprečiti vseučilišča v Trstu, moramo neizprosno zahtevati, da bodi isto utrakvistično!

Priznanje izpitolov na zagrebškem vseučilišču.

Pred par dnevi je bila pri naučnem ministru dr. Marchetu daljša konferenca, na kateri sta bila tudi hrvaška državna poslanca vitez Vuković in dr. Ivčević. Na konferenci se je razpravljalo vprašanje priznanja izpitolov, položenih na zagrebškem vseučilišču. Kakor se čuje, je bil vspeh konference povoljen.

Slovanski kongres v Petrogradu.

Dne 19. t. m. se je v petrograjskem „Klubu javno delujočih mož“ vršil shod, ki se je baval z vprašanjem slovenskega kongresa v Rusiji. Poročal je urednik lista „Novoje Vremja“, dr. D. N. Vergun, ki je, pojasniči vse dosedanje slovenske kongrese začevši od praškega iz leta 1848, s toplimi besedami ocenil zasluge slovanskih časnikarskih shodov za slovansko idejo ter predlagal, da se iz členov ruske dume in ruskega

državnega sveta sestavi odbor, ki naj bi se baval s predpripravi za nov slovanski kongres. Ta odbor naj stopi v zvezo s slovanskim kongresnim odborom na Dunaju. Za dr. Vergunom je govoril general Volodimirov, ki je rekel, da je vsa bodočnost Rusije v Slovanstvu. Radi tega smatra sklicanje slovanskega kongresa nujno potrebnim; inicijative pa ne smejo poprijeti niti členu dume niti oni državnega sveta, in tudi ne slovansko dobrotvornitno društvo oziroma akademija. Kongres ne sme imeti nič skupnega s starim geslom slavofilov: pravoslavje, samodržstvo in narodnost, marveč se mora sestati pod geslom: „svoboda enakopravnost, bratstvo in jednotnost“. Rusi bi morali po njegovem nazoru zavzeti taktiko čakanja. Inicijativa za kongres naj izide iz Avstrije. V Rusiji naj se pa zasnue odbor, ki naj razširja kongresno idejo. Bivši minister Fjodorov je izjavil, da je kongresna ideja še prerana. Najprej bi se bilo treba sporazumeti s Poljaki. In še le tedaj pride čas, da se skliče vseslovanski kongres. Profesor Kovalevskij je menil, naj bi se odbor postavil iz členov dume in državnega sveta, ki naj pritegne v svojo sredo ugledne poljske in ruske slaviste. Miljutin in Bečmakov sta branila misel, naj slovansko dobrotvornitno društvo pripravlja kongres. Do kakega sklepa pa ni prišlo.

Hrvatska.

Senzacionalne vesti o situaciji na Hrvatskem.

„Obzora“ poročajo z Dunaja, da parlamentarni in dvorni krogi iščejo izhoda iz hrvaško-ogrškega spora in to izlasti zato, ker ta spor neugodno vpliva na položaj na Balkanu. Izlasti da se ventilira predlog nekega bivšega ministra (dra. Tomašiča), kateri predlog da je bil stavljen v sporazumljenju z nekaterimi danes ne več aktivnimi politiki. Predlog je bil baje predložen enemu avstrijskemu nadvojvodi (Leopoldu Salvatoru?). Predlog stremi v glavnem po reviziji nagodbe v sledečem smislu: Sabor bi stavil za imenovanje bana terno-predlog. Vsi davki bi se plačevali v Zagreb, tangenta za skupne stvari bi se od todi pošiljala v Budimpešto. Vse spore, ki bi jih regnikolarna deputacija ne mogla rešiti, naj bi rešilo razsodišče. Hrvatski poslanci v skupnem državnem zboru v Pešti bi imeli značaj delegacije. Do rešitve teh-le točok, bi bili vsi obstoječi spori — tudi oni dlede železniške pragmatike — začasno odstavljeni.

Ministrski predsednik Wekerle, ki je bil obveščen o tem predlogu, da je baje izjavil, da ne more razpravljati o istem, češ, da vse predloge, tudi one se strani hrvaško-srbske koalicije — odkazuje banu.

V zvezi s to vestjo se širi tudi govorica, da je tajni svetnik in bivši ban grof Teodor Pejačević, ki je tudi podpisal manifest koalicije, poklican k cesarju „ad audiendum verbum“.

V koliko da so te senzacionalne vesti v „Obzoru“ oprte na realno podlago, to se seveda odteguje javni kontroli. To pa je gotovo, da dajajo dogodki na Hrvatskem odločujočim krogom na Dunaju mnogo povoda za razmišljanje, in ne v zadnji vrsti iz vzroka, ki ga navaja „Obzorova“ vest sama: iz ozirov na Balkan. Tudi mi smo opetovano že poudarjali, kako bi izrazita slavofobska politika na Hrvatskem neizogibno pogubno vplivala na razmere na Balkanu v škodo interesov Avstrije. Ni izključeno torej, da je senzacionalna vest v „Obzoru“ kolikor toliko resnična, ker prenevarno igro bi igrali na Dunaju, ako bi hoteli pritiskati, da se hrvaško-ogrski spor reši v smislu madjarske nenositnosti.

Kar pa se tiče vesti o banu Pejačeviću, bi menili mi, da beseda od audiendum verbum ni na pravem mestu. Kajti nič drugega ne bi manjkalo, nego da bi krona pozivala izvoljene zastopnike naroda na odgovor radi njihovega političnega nastopanja! Verjetneje se nam zdi — ako je na tej vesti sploh kaj resnice — da je bivši ban grof Pejačević pozvan na Dunaj v svrhu informacije o položaju.

Drobne politične vesti.

— Trgovinska pogodba med Srbijo in Bolgarsko. Kakor poročajo iz Belegrada se prično v kratkem pogajanja med Srbijo in Bolgarsko radi sklepa trgovinske pogodbe. Pogajanja se bodo vršila v Belegradu; od strani Bolgarske se bo pogajal Tošev, njen diplomatični zastopnik v Belegradu.

Položaj na otoku Haiti. — Iz Port-au-Prince poročajo, da se je položaj zboljšal. Pet častnikov, ki so bili osumljeni zarote, so izpuščeni na svobodo. Okolu 1000 ljudem, ki so pribežali v nemško in francosko poslaništvo, je dano na svobodo, da zapuste svoja pribežališča. V luki se nahaja še vedno pet inozemskih vojnih ladij.

Grki proti Bolgarom. Med Grki v Solunu vlada še vedno veliko ogorčenje na Bolgare radi ubojstva na grškem dragomanu. Grki žugajo javno, da napadejo bolgarski konzulat in druge bolgarske ustanove. Radi tega se je bolgarski konzul v Solunu obrnil v Carigrak s prošnjo, da se mu da varstvo. Mnogi ugledni Bolgari so pobegnili iz Soluna iz strahu pred Grki.

Profesor Schnitzer izoben. Iz Monakovega javljajo, da je cerkevna

oblast dra. Schnitzerja, profesorja na tamošnjem vseučilišču, izobčila iz katoliške cerkve. Prof. Schnitzer je mej tem dobil poziv za new-jorško vseučilišče Columbia ter se temu pozivu bržkone tudi odzove.

Dnevne vesti.

Najbolj informirani slovenski list je, kakor obče znano „Slovenec“. Ne dogaja se širom slovenske domovine še najneznatnejši dogodek, o katerem ne bi poročala kaka „Slovenčeva“ notica ali pa celo „izviren“ telegram. Poslabšo pa je „Slovenec“ dobro informiran glede primorskih pokrajin. V tem pogledu je celo kos slavnemu francoskemu tisku, ki je razun par izjem o inozemskih stvarih tako dobro informiran, da je n. pr. nedavno temu govoril nek pariški list o kraški burji, ki je pihala na Dunaju, in drug zopet o New-Yorku, ki je po številu tam prebivajočih Nemcev tretje nemško mesto na svetu takoj po Berlinu in Hamburgu, a pri tem pozabil na Dunaj, ker se tam bržkone govori po „autrichien“.

Tako ve tudi najbolj informirani slovenski list kaj čudnih stvari o naših pokrajinah.

Negledè na to, da on vè o izletu Lugorja na otok „Arbe“, pa mu je celo znano, da je vlada predložila tržaškemu deželnemu zboru že štiri načrte glede volilne reforme. Kdor zna, ta zna! Včerajšnji „Slovenec“ pa zopet ve o nekih odsekih in pododsekih istrskega deželnega zbora, ki da se posvetujejo o volilni reformi. Da je bila ista že prejšnji teden sprejeta in je včeraj bilo zasedanje že zaključeno, kaj za to? „Slovenec“ je najbolj informirani slovenski časopis in basta!

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Kopru se prično prihodnji usposobljenostni izpiti v ponedeljek dne 4. maja t. l. Dotične prošnje morajo biti vsaj do konca meseca aprila t. l. v rokah komisije.

Grad Miramar bo počenši s 1. aprilom odprt občinstvu od 10. do 12. ure dopoldne. Popoldne pa od 3. do 5. ure.

Občni zbor osrednjega društva c. kr. poštarjev i. t. d. vršil se je dne 22. t. m. na Dunaju. Razun osrednjega odbora udeležili so se tega zbora vsi predsedniki deželnih in okrajnih skupin ter lepo število odposlancev in členov.

Po običajnem pozdravu od strani predsednika poročal je le-ta o delovanju društva, potem pa sta poročala perovodja in blaginik o svojem poslovanju. Na to se je vršila volitev odbora. Ker dosednji predsednik radi bolehnosti nikakor ni hotel več sprejeti te častne službe, je bil na njegovo mesto izvoljen jako delaven in zmožen tovariš Schaeffer.

Temu so sledile jako živahne debate o raznih predlogih.

Med drugimi je bil jednostavno vsprejet predlog, naj se svoječasno priporočna zakonska predloga glede zboljšanja naših nevdržljivih razmer opusti, in naj se naše društvo pridruži nameravanemu jednatčenju z državnimi uradniki, vendar naj se o podelitvi ne ozira le na urad, temveč tudi na službena leta. Enako je bil tudi vsprejet predlog, naj se železniško ministerstvo in ravnateljstvo — kljub temu, da sta se že izrekla, da bosta le z dekretom nastavljeni uradnikom dovoljevala letne legitimacije za polovične vožne listke — še enkrat naprosita, da bi te legitimacije dovoljevala tudi tistim odpravnikom obojega spola, katerim poklicni stan je pošta.

Dalje se je sklenilo, da se „Oesterreichs Landpost“ kakor društveni list opusti in naj se ustanovi nov društveni časopis, v katerem se bodo — po hudi borbi — vsprejemali tudi dopisi raznih skupin v njih materinem jeziku.

Novi odbor ima tudi nalog, da se s še obstoječimi drugimi društvi poštarjev sporazume v namen, da bomo v prihodnje enako in jedinstveno nastopali. Takega enakomernega nastopanja pričakuje se že ob ustanovitvi personalnih komisij, kar se zgodi v kratkem.

Razpisane štipendije obrtne šole.

Začetkom šolskega leta 1908—1909 se podeli glasom ukaza c. kr. ministerstva za bogocastje in nauk z dne 16. decembra 1903 št. 24425, na državnih obrtnih šolah, učiliščih za tkanišna obrtništva, staviteljstvenih rokodelskih šolah, c. kr. strokovnih šolah za posamezne obrtne stroke (izvzemši c. kr. šole za čipkanje in za pletenje košaric) učnih tečajih za stavbne in umetnijske rokodelce, ki so v zvezi z obrtnimi državnimi učilišči in na 3 razrednih državnih rokodelskih šolah (v Primorju na c. kr. državnih obrtnih v Trstu in na c. kr. strokovni šoli v Marjanu) in na večerni ter nedeljski šoli (delovodniška šola) pri c. kr. državnih obrtnih šolah v Trstu državni štipendiji z najmanjšim zneskom mesečnih 20, oziroma 40 K, in z najvišjim zneskom 60 K za učence c. kr. drž. obrtne šole v Trstu, kakor tudi v drugih posebnega ozira vrednih slučajih.

Prosilci za te štipendije imajo vložiti svoje na c. kr. namestništvo v Trstu naslovljene in s potrebnimi izkazili opremljene prošnje za štipendije do 15. maja 1908, pri ravnateljstvu (vodstvo) one šole, v kateri hočejo uživati svoje izobraževanje v naslednjem šolskem letu, in sice: tudi tedaj, ako spada kraj dotične šole v drugo upravno okrajnjo (deželo), nego tačasno bivališče prošilčev.

Glavna zveza državnih uslužbencev (fascio) na Primorskem ima danes ob 8 in pol uri zvečer svoj tretji redni občni zbor v novem gledališču Filodramatico, ulica Aquedotto.

Kolesari! Opozorjamo še enkrat, da se vrši občni zbor dne 29. t. m. ob 2. pop. v prostorih Tržaškega podpornega in bralnega društva via Stadion 19. I. Vsi slovenski kolesarji naj pridejo gotovo, naj si bodi iz najzadnjega kota Primorske. Trst mora imeti tudi slovenska kolesarje in ne samo laške. Zdravo! Odbor. Trž. koles. društva „Balkan“.

Razmere na c. kr. finančni prokuraturi v Trstu. Dne 23. t. m. je sel neki od vetniški uradnik v imenovan urad, da plača neke stare davke. Po likvidaciji je šel v blagajnično sobo, kjer posluje kancelist g. Cattelan. — Ker g. kancelista ni bilo v sobi, rekli so mu v sosednji sobi službujoči g. uradnik, da naj malo počaka, da pride g. Cattelan, ki mu izda pobotnico o plačilu. — Ko je edvetniški uradnik po nadpolurnem čakanju slednjič vendar pričakal imenovanega g. kancelista, ga je isti, stopivši v sobo, prav na surov način zapodil ven z besedami: Qua se la cassa, la vadi fora (tu je blagajna, poje ven!) — Tako je moral torej ubogi uradnik zapustiti sobo in čakati zunaj, dokler se je gosp. kancelistu izljubilo izročiti pobotnico, kar je vse skupaj trajalo celo uro. Proti postopanju tega gospoda, ki je že znan kakor jako oduren, odločno protestujemo in ga opozarjamo, da živimo v XX. stoletju, ne pa v srednjem veku, ter zahtevamo, da se s strankami ravna uljudno, kakor zahtevajo tozadevni predpisi.

Tržaška mala kronika.

Lloydov kapitan okraden. Dozdevni tat aretiran. Poveljnik Lloydovega parnika „Maria Teresa“, kap. Lovre Sojč, je naznanil policiji, da se je 7. t. m. neznan tat vti-hotapil v njegovo kabino, tam ulomil predelček mize in mu vkradel več šterlinskih lir, turških lir, frankov in egiptovskih denarjev v vrednosti 200 K, kakor tudi ustnik in škatlico za cigarete v vrednosti 7 K.

Kakor osumljen storilec te tatvine je bil včeraj ob 3. pop. aretiran od agentov j. v. ladjiski natak na istem parniku, dvajsetletni Italo Drioli. Dasi isti trdno zanika vsako krivdo, so ga vendar pridržali v zaporu.

Truplo plavajoče na morju. Včeraj zjutraj ob 3 1/2, so nekateri ribiči, ki so se nabajali s svojimi čolni na čedaškem obmorju, zapazili črna predmet, ki je plaval na valovih. Privlečali so tja, in šele ko so vzdignili črno maso iz valovja, so ob somraku jutranje zore zapazili, da je bilo to človeško truplo. Utopenec, revno oblečen, je moral imeti kakih 60 let. Pri njem se ni našlo nič, iz česar bi se dalo sklepati, kdo da je.

Piloti, katerim so ribiči izročili truplo, so je dali prenesti v mitvaško kapelo pri Sv. Justu.

Goreče grmovje nad Barkovljami. Včeraj zvečer okoli 7. ure so telefonirali glavni ognje-gasilski postaji, da se je bil vnel požar v gozdu nad Barkovljami. Poslan je bil voz na 1. o. mesta. Ker pa so goreli le nekateri grmi blizu tamošnjega gozda, so ognje-gasili kmalu bili kos dnevemu elementu.

Drug dolgoprstni natak. Včeraj ob 9. uri je bil v svojem stanovanju v ul. della Torretta št. 7 aretiran F. genij Fehrenbach, star 19 let, iz Strassburga, ker je dne 11. t. m. vkradel prvemu natakarku laške ladije „Selimuta“ zlato verigo v vrednosti 60 K.

Starka povožena. Ko je včeraj zjutraj okoli 9. ure šla doinarka Katarina Pinga, stara 60 let, po ul. Giosue Carducci, je nenadoma prišla pod konja neke javne kočije. Revica, ki je bila vsa zaprešna, krvava in blede od strahu, so vzdignili kvišku nekateri mimoidoči, ki so je prenesli v bližnjo zdravniško postajo, kjer je zdravnik konstatiral razun raznih prask tudi prelom desne golenice. Prenesli so jo potem na dom.

Razmesarjen kamnosek. Ureznna rana na levem očetju, enako na licu, oteklina in krvave praske na obeh obrvih levega očesa: evo diagnoze zdravnika na zdravniški postaji, ko je skuriral kamnoseka Josipa Sirk, star 22 let, iz Križa. Vse ono lepo robo, kakor je sam pravil mu je preskrbel nek njegov nasprotnik, s katerim se je bil pretepel.

Ženska ognjusno pijana. Tereza Ozmeda, stara 38 let, dela prav malo časti svojemu spolu, Včeraj zjutraj so jo pobrali na cesti kjer je ležala v gorastni pijanosti, pahne od dake po alkoholu in brez zavesti. Po inhalacijah amonjaka, ki jih je podajal zdravnik iz zdravniške postaje, so jo poslali na dom.

Predrzna uzmoviča. Krošnjar Ivan Mandić, star 29 let iz Bosne, in Filip Višić iz Dalmacije, kurjač na parniku „Matilde“ podjetja Paccanoni, sta bila predsinčnjem o polnoči aretirana, ker sta bila ravnokar v gostilni „Città di Bruna“ v ul. Crosada vkradla oglariu Simonu Gregorju 80 K v avstrijskem papirju in tri komade po 20 francoskih frankih. Oba kumpana sta bila vporabila priliko, ko je bil malce natrkani oglar mirno zadel.

Riziko dela. Zatekel se je včeraj k zdravniški postaji težak Ivan Venček, star 26 let, ker mu je bilo med nakladanjem v

prosti luki pal zaboj na desno nogo in mu zmečkal prst na nogo.

Padel je štiri metre globoko. Podajač Alojz Marcuzzi, star 23 let, padel je včeraj iz zidarskega odra na biši od „Unione Ginnastica“ v ul. Farneto, na katrem je delal štiri metre visoko nad cesto. Ranil se je le zlahka. Sprejeli so ga v bolnišnico.

Smešnica. Priznanje. Toženec (držav-nemu pravniku, ki mu je ravno govoril): „Dobro ste naredili, gospod cesarski doktor, jaz sem pravkar mislil, da mi pridiga moja stara“.

Koledar in vreme. — Danes: Robert škof. — Jutri: Janez Kapistran sp. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 9,5° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno spremenljivo. Hladni vetrovi. Temperatura hladna.

Porotno sodišče

Proti redaktorju anarhističnega glasila „Germinal“.

Včeraj se je pred tukajšnje poroto pod predsedstvom svet. Carici vršila glavna obravnava radi zločina motenja javnega miru proti Marcelu Andriani, odgovornemu uredniku anarhističnega lista „Germinal“ ker je dal uvrstiti in publicirati v štirinajstih številkah istega glasila članke, v katerih se je v svrhu propagande anarhistične ideje ščuvalo državljane k mrznji proti državnim ustanovam, proti ustavi monarhije, proti ustanovi zakone, rodbine in lastnine, kateri članki so dali povod k zaplenjenju iztisov lista. Mnogo iztisov pa se je našlo v stanovanju obtoženca, ki se je za časa hišne preiskave nabajal v Milanu. Takrat je bil aretiran tudi tiskar, pri katerem se je tiskal „Germinal“, g. Tomasich, radi sokrivde. Ko je Andriani o tem izvedel, se je povrnil v Trst in se sam izročil blast-nijam. G. Tomasich je bil nato izpuščen in postopanje proti njemu je bilo ustavljeno, d. čim so Andrianija pridržali v zaporu.

Andriani, 27-leten mladenič, je izpovedal, da on je le upravljal list, sam pa — ima le štiri razrede ljudske šole — da ni nikdar pisal člankov; prevzema pa vsako od govornost. List da je imel v Trstu le malo odelmalcev, več pa na inozemskem. Na vprašanje predsednika, zakaj da se je povrnil v Trst, je odgovoril, da zato, da bi drugi ne trpel mesto njega.

Po zaslišanju obtoženca je predsednik dal prečitati nekonečno dolgo vrsto zaplenjenih člankov. Vebina istih je več ali manj vedno isto premlevanje anarhistične ideje.

Obtoženec je bil na podlagi ugodnega mu pravoreka porotnikov oproščen. Danes se vrši obravnava radi zločina tatvine proti Guidu Larich in Alojziju Lorenzutti. Predseduje dr. sv. vitez Defacis.

Naše gledališče.

V nedeljo se uprizori na mnogostransko željo občinstva priljubljena šaloigra s petjem „Pri belem konjičku“, ki gotovo zopet napolni gledališče. Vloge so v najboljših rokah. Sodeluje šentjakovski čitalniški orkester. Predstava začne ob 8 uri.

Društvene vesti.

Pevski zbor Bratovščine sv. Cirila in Metodija se je preseelil v svoje prostore blizu cerkve sv. Jakoba, kjer je bil prej policijski komisariat. Pevske vaje so vsako sredo in petek od 8 do 10 ure. Vabi se nove moči. Kdor želi pristopiti, naj se javi pri pevski vaji.

Darovi.

V veseli svatovski družbi v Vipol-žah so nabrali za podružnico družbe sv. C. in M. pri sv. Jakobu pri Trstu K 840. Darovali so ženin J. Coprež 2 K, nevesta M. Bregantič, J. Podveršič, J. Jokonič, L. Podveršič 1 K, F. Čoprež, A. Bregant 25 st., oče ž. nina J. Čoprež 60 st., oče neveste L. Bregantič, Nekdo 40 st. Posnemanja vredno.

Ženski podružnici sv. Cirila in Met. so darovali:

Blag. gospa Roža dr. Gregorinova je izročila udno dveh na novo pristopnih udinj in sicer: gospe Slavice Baudaš in g. čne Ilce Mungerle. Narodni vratar I. B. 4 K, g. Kušar 5 K. Fer. Vingurstoj iz Predloke (Istra) K 110.

O priliki dobrega lova v občini Avber nabralo se je v veseli družbi lovcev K 510 za družbo sv. Cir. in Met. Ta objava je pomotoma izostala; denar je bil izročen dne 2. januarja t. l.

Nar. delav. organizacija

Skupina državnih železničarjev ima danes ob 7 in pol zvečer shod v društvenih prostorih ulica Lavatoio 1.

Vesti iz Goriške.

Goriško veleposestvo voli v ponedeljek enega poslanca v deželni zbor na mesto dr. Frankota, ki je optiral za mandat v splošni kuriji. Kakor je bilo društvo veleposestnikov že prvotno določilo, da se ima, ako bo kateri tih prvih določenih kandidatov izvoljen v neki drugi skupini, voliti njih tako imenovane namestnike, glasovali bodo 30 t. m. veleposetniki za Ivana Sauniga, župana v Biljah. „Neodvisni veleposestniki“ pod zapovedništvom Gregorčiča oficijelno na sedanjih volitvah ne postavijo kandidata, ker je ta peščica prepričana, da tudi spomočjo laških glasov ne

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

Nova prodajalnica ::

z veliko izbero hišnih in kuhinjskih predmetov
po najzmernejših cenah.

Vincenz Pibrouz, junior
ulica delle Poste št. 3.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 8. in pol pop.

Direktni dovoz štajerskih kokoši in jajc. Specijaliteta: Graške Poulards.
Cene dogovorne. — Postrežba na dom.
Ulica Campanile št. 15.

Anton Černe, Trst

ulica Benvenuto Cellini 2

Velika zaloga olja in kolonijalnega blaga

Na željo pošilja tudi po deželi i. s. v vsaki množini pod povzajem ali brez.
CENE ZMERNE.

Skladišče izgotovljenih oblek in izdelanih kosov za ženske obleke

A. Fonda, Trst

31 — ulica Barriera vecchia — 31

SLOVENC! ne zamudite obiskati skladišča, kjer najdete blago po jako nizkih cenah.

Prilika!

V prodajalnici izgotovljenih oblek in krojačinci

M. FARCHI, Trst

ul. Giacinto Gallina št. 8 (Prej v ul. delle Legna)

prodaja oblek, površnikov, paleto in blac

Najfineje blago.

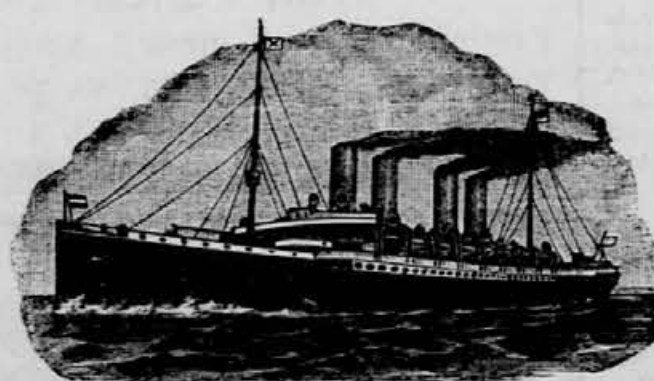
Cene čudovito nizke!

Pozor na naslov!

Parobrodna družba

Severno-nemški Lloyd-Bremen

(NORDDEUTSCHER LLOYD — BREMEN)

Redne parobrodne črte iz Bremenav Nov York, Baltimore, Galveston, Buenos Aires kakor tudi po pristaniščih južno Azije, Avstralije itd. itd.

Parobrodi nemškega severnega Lloyd: 178 velikanskih brzih parnikov, z dvema vijakoma za transoceansko vožnje, od katerih 30 s 15.000 ton.; 11 velikih parobrodov za prevažanje blaga; 2 velika parnika za vebanje; 37 velikih parnikov za vožnje po evropskih morjih; 11 velikih najmodernejših parnikov v delu; 156 manjših parobrodov. Vsega skupaj 395 parnikov, od katerih 172 brzih, opremljeni z modernim komfortom.

BRZI PARNIKI ki preplujejo ocean v 5-6 dneh.

Cene nizke, hrana dobra.

Za informacije in pojasnila obrniti se na

F. STUMPE

Glavni zastopnik v Trstu
Piazza Giuseppina 1.

TELEFON št. 20-68.

prodre. Pod roko pa delajo ti „neodvisni“ za svojega moža, nabirajo pooblastila pri neslovenskih volilcih. Oni računajo na to, da se veleposestniki združijo v njih društvo, posebno oddaljenejši, ne odedeže volitve, misleč, da je zmaga itak zagotovljena. Da ne bo kakšnega presenečenja, pozivljamo vse volilce, da se gotovo vdeležijo volitve v polnem številu. Ako bi bil pa kak volilec kakor si bode zadržan, naj da pooblastilo komu drugemu zanesljivemu volilcu. Izostati sploh ne sme nobenen volilec! Torej, vsi slovenski veleposestniki na krov!

„Učiteljsko društvo“ za goriški okraj bo imelo svoje zborovanje dne 2. aprila t. l. v Gorici v kavarni „Central“ ob 9½ uri predpoludne. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. „Skiptikon in tega uporaba“, poročila g. Fran Pinžger, c. kr. šolski nadzornik. 3. Poročilo a) tajnikovo, b) blagajnikovo. 4. Volitev novega odbora. 5. Even-tualita.

Na adresu c. k. vlade. Iz Komna smo prejeli:

Žlostjen je položaj, v katerem se nahajajo naši kmetovalci. Kamor se obračamo, je čuti le tožbe in ternanje. Ako poizvedujemo o vzrokih tej splošni nezadovoljnosti, čujemo, ene in iste tožbe: imam veliko in toliko nedoraslih otrok, ki ločijo jesti in jih moram primerno oblačiti, imam živino v hlevu, a za krmo sam moram izdati že 250 K, vendar bom že v nekoliko dneh brez vsake krme; upniki mi delajo troške redi zaostalih obresti, če dolgov, tako, da si ne vem več pomagati; v kleti ni vina, ker nam je trina us uničila vinograde, a drugega dohodka nimamo mi kraški posestniki; kam naj se obrnem, ko mi nikdo neče več posoditi!!

Tako in še hujše jadicujejo naši tlačani. Ubogi kmeti!!

V letu 1906 je ušlo mnogo vinogradnikov-posesnikov prošnje za brezobrestna posojila v popolni nadi, da bodo te prošnje gotovo rešene tekom leta 1903 ter da se izplačajo določeni jim zneski. In prosilci smo se tudi zanašali na ta posojila, ker so zupanja in glavarstva vedno zatrjela, da je stvar v teku in da bo čisto prošnje kmalu rešene. Danes pa se že bližamo koncu marca leta 1908 in vidimo, da ni še nič storjenega v tem pogledu.

Zakon o brezobrestnih posojilih zahteva hitro rešitev. Ali ker gre tu za ubogega kmeta, se nikdo ne meni za vršenje zakona in naše prošnje bodo ležale morda še leta na c. k. namestništvu v Trstu. Ali odgovarja to zakonu? Mi plačujemo, kar se zahteva od nas, deželi in državi, a kako zahvalo imamo za to? Nehvaležnost, nebržnost, zanemarjanje! Mi kraški kmetje smo prišli do prepričanja, da nam je vse nasprotno in da nam nikdo ne pomore do naših pravic, ako si ne pomoremo sami.

Govorilo se je, da se prva polovica brezobrestnega posojila izplača, ko je zadevni vinograd izkopan, druga polovica pa, ko je vse delo dovršeno. Mi smo delo dovršili, c. k. vlada je dala tudi pregledati delo po svojih organih še v juliju lanskega leta. Pričakovati bi bili smeli torej, da bodo naše prošnje rešene vsaj koncem leta 1907. Ali ljuto smo prevarjeni v tem pričakovanju.

Opozarjamo na to državne poslance brez razlike strank. Od noveizvoljenih deželnih poslancev ne moremo še zahtevati podpore, opozarjamo pa jih na njih obljube.

Eden naših državnih poslancev nam je povedal, da so bile na ministerstvu za poljedelstvo prošnje že davno rešene, a kje da se sedaj, je neznano. Ali za kmeta — in ravno zanj — res ni denarja?!!

Visoka c. k. vlada! Stori svojo dolžnost in pokaži, da imaš res srca za nas uboge kmetovalce: reši še enkrat naše prošnje za brezobrestna posojila!!

Vesti iz Istre.

Grozna nesreča v Dekanih. Dne 25. t. m. se je dogodila v Dekanih grozna nesreča, katere žrtev je bil 18-leten Josip Luša. Bil je prišel oni dan v Dekani na poti v Koper nek tuji podjetnik z gugalom in tam raztegnil svojo barako. Omenjeni fant je šel gugat se na ladijici; med guganjem pa, ravno ko se je ladijica nahajala v največji višini, je fant zgubil ravnotežje in vsled centrifugalne sile z vso močjo v visokem obrku butnil na tla, tako da se mu je zdrobila čeljust. Prihiteel je sam oče na mesto nesreče, pobral krvavečega sina in ga dal takoj pripeljati v tržaško bolnišnico. Njegovo stanje je nevarno.

Vesti iz Kranjske.

Nagla smrt. Včeraj popoldne je v Koldvorskih ulicah v Ljubljani najel župnik iz Št. Jurja pri Kranju Anton Kukelj izvoščeka, naj ga pelje v Leoninum. Ko ga je izvošček tja pripeljal, je bilo Kukelju postalo slabo. Izvošček ga je od tamkaj hitro peljal proti bolnišnici, a tja dosepeši je bil Kukelj mrtev. Policijski zdravnik dr. Iner je konstatoval, da ga je zadela srčna kap.

Vesti iz Štajerske.

Ustrelil se je v Celju sodni pristav dr. Koroschetz vsled neozdravljive bolezni v želodcu. Dasi rojen Slovenec, je bilo po mišljenju hud nemškutar.

MALI OGLASI.

Iščem posojilo 40 kron. Vrniti bi 45 kron po 5 kron tedenko. — Anton Gosnek, Kladin štev. 935, pritličje. 436

Bogata izbira oblek za moške in dečke od gld. 5.— naprej. „Al buon mercato“, ulica Carducci ex Torrente 31. Prodaja se tudi na obročce. 1349

Prodajo se na tedenske ali mesečne obroake obleke in površnice za moške. Ulica Caserma 12, I. nad.

Kdor želi vzeti v najem kako stanovanje, skladišče ali prodajalnico — obrne naj se na **Trieste-office** avtorizovana agencija za nepremičnine in trgovino ulica S. Giovanni 18 pritličje. — Telefon 371.

Cenjeni odjemalci! Častim se naznaniti Vam, da sem odprl v Trstu, v ulici Poste štev. 10 (vogal Valdirivo) **Prodajalnico manifakturnega blaga** katera je preskrbljena z vsemi potrebščinami ter se priporočam za blag. naklonjenost. Udani **Antonio Contento.**

V novi mesnici GIUSEPPE ZOBEL ulica Giovanni Bocaccio štev. 6. Graško meso — Tolminska teleta in štajerske kokoši po jako zmernih cenah.

Prvo primorsko podjetje za **prevažanje pohištva in spedijsko podjetje RUDOLF EXNER - TRST** Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 7 Filijale v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU. Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov. (Prevažanje predmetov, ki se jemljejo na polovanje in prevažanje blaga na vse kraje.) Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastni za to pripravljena suha skladišča. Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“** ČIŠČENJE in SHRAMBEVANJE PREPROG Točna postrežba in nizke cene.

Tvrdba z lesom EMILIO SEGRÉ v Trstu

je odprla sledeče podružnice: Riva Pescatori štev. 8 (vogal ulice Annunziata) in Ulica Scorzeria štev. 14 (vogal ulice Parini) kjer se dobi bogata izbira **koroškega lesa po konkurenčnih cenah.**

Velika zaloga volnenih pogrinjal Prešitih pogrinjal lastnega izdelka Pokrivala, perilo, trliž, pletenine, zavese in preproge. Specijaliteta volne in žime za žimnice. Vse to se dobi pri **Josipu Wollenigh, TRST, ulica Malcanton štev. 12.**

Mesnica Luigi Dollenz Trst, ulica Belvedere štev. 2 Prodaja govejega mesa I. vrste po 60, 68, 76 in 80 krajearjev. Tolminska teleta po 72, 80, 90 in jančjega mesa. Izbira kokoši; cele po gld. 1.—, kosi po gl. 1-20, istotako vampe.

Pohištvo solidno in elegantno po zmernih cenah **Rafaele Italia** TRST — Via Malcanton 7

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu, da sem prevzel društveno krčmo v sv. Križu pri Trstu, v kateri se toči vino iz najboljših kleti. Kuhinja izvrstna. Cene zmernne. Za obilen obisk se toplo priporoča Ivan K. K. št. 4, voditelj. 430

Išče se takoj stanovanje v predmestju z 2-3 sobami, vrtom ali teraso. Ponudbe na upravnništvo Edinosti.

Kupim stare moške obleke, oficirske uniforme, srebrne in zlate pasce (borte), po najvišjih cenah. O-temem tukaj tri dni. Dopisnica zadužuje WILH. HAUT, poste restante, Trst 1. 427

Vino olje in lešnike prodaja Martin Krajcar — Funtana (Vrsar) letra. Na zahtevo pošilja tudi uzorce. 301

Mešanična delalnica : : : avtorizovana za nepeljavo vode in plina **GUIDO SAMBO** Zastopnik odlikovane trgovine gramofonov Teodor Pichler **GRAMOFONI** od 50 K naprej z dobrim glasom in specijelno plošča na izbero. Skladišče gramofonov, svetilk, aparatov za Anorjovo luč, mrožilo in ovi. Popraviljanje koles, gramofonov, motorov na plin ali benzin, električnih zvonov in vasko mehanične dele. Trst, Piazza San Francesco d'Assisi 8.

„OLLA“ pristan kakor najboljša in neprekinljiva vrsta vseh gumijevih hidrantov in predmetov in ribjih molov. **OVELETA GARANCIJA** M. Gál — Trst, Corso 4. Poljitrje po gld. 2, 3, 4, 5. Delavnica pasov, kletih pasov, stenskih nogavic, obvez, ravnodržajev, berogel in bidet, ligatorji od gl. 120 naprej. Ventilatori za vročino K 2, nav. K — 50.

Andrej Gulič Trst, ulica Farneto štev. 12 vogal ulice Gelsi **Skladišče pohištva in tapetarji** lastnega izdelka. **SPECIALITETA:** Popolne sobe svetle ali temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo stolic, obešal in divanov vsake vrste in veliko sti. Preskrbi se popolno opravo za prenočišča po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.

Prodajalnica jestvin Peter Peternel, Trst ulica Giulia 78. Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moka, masla, mlo, olje, sveže in suho sadje, kostanj, strobi, sočivje itd. Poštne pošiljke na deželo od 5 kg naprej. Otrbi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah. Vsaki dan sveže blago.

Črevljarnica Baldinelli Eleganca, trpežnost, ekonomija. Sprejema se naročila po meri ter se izvršuje v 24. urah. Sprejme se naročila za nepremovljive postole. Praviljanja po zmernih cenah. Prodaja najboljših voščil za čevlje. Trst, ulica Grosada štev. 5, Trst (Vogal ulice Punta del Forno).

Panificio Veneziano (BENEŠKA PEKARNA) TRST — ulica Conti štev. 2 **Izdeluje pravi higijeničen kruh** po beneškem sistemu kakor tudi sladke biskotije in prepečence za uporabo na ladjah. Postrežba na dom.

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča **Marije vdove Salarini** Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove (vogal Torrente). „Alla Città di Londra“ Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, rosniki za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in razna paletotov. Obleke za dom in delo. Delavnice oblike. Tirolski loden. Nepremovljivi plašči (priznani angliji). Specijaliteta: blago tu- in inozemstva. Izgotovljajo se obleke po meri po najvišji modni, točno, solidno in elegantno po niskih cenah.

Namizna vina ISTRSKI TERAN stotink 72 PRISTNI VIŠKI OPOLO 80 Vis facon burgundec, specijaliteta trvdke po stot. 90 liter v steklenicah od 30 litrov naprej. Refošk (Izola) steklenica K 2— Asti spumante F.lli Cora . . . 4.— Velika izbira španskih vin. Skladišče vina, Trst ul. SS. Martiri 11 TELEFON štev. 1471

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmernne, Počkaj & bogl. **Hotel Balkan**